

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 40. Impedimentum Raptûs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

graberent, adhibendo Concilii Tridentini solemnitates, juvenis parentes impedimento essent; Romam accesserant, ibique aliquantisper commorati, coram Parocho & testibus S. Anastasiae, in cujus Parochia tunc habitabant, matrimonium per verba de praesenti contraxerunt. Et cum de ejus validitate dubitaretur, S. Congregatio censuit matrimonium esse validum. Ea ratione, quia si est proprius Parocho, in cujus Parochia habitabant contrahentes tempore contractus. Glossa in Clement. 1. de privi. verb. parochialis. Abbas in c. omnis utriusque sexus de penis. & remiss. ubi de communi testatur...

Alias censuit valere matrimonium Scholasticus, qui Patavi per quinque vel sex menses moratus, timentis impedimentum a parentibus, ibi duxit mulierem plebeiam, coram Parocho loci & testibus. Idemque respondit de matrimonio alterius, qui ob eandem causam se in Angliam contulit, & ibi aliquantisper moratus, coram Parocho habitationis eam meretricis contraxit matrimonium. Quamvis cum vir & mulier Trajectensis, timentes impedimentum a parentibus, ad vicinam urbem Aquigranensem se contulissent, & ibi aliquantisper morati, matrimonium contraxissent: S. Congregatio, consultata super validitate, censuit exprimendum tempus, quo contrahentes Aquigrani manserunt. Quod si fuerit saltem unus mensis, dandam esse de cognitionem pro validitate. Alias de novo referendum in Congregatione.

344 16°. proprium vagorum Parochum esse quemlibet Parochum locorum per quae transeant; valere proinde matrimonium, ab ipsis eorum ipso celebratum. Non liceretamen Parocho matrimonium eorum interesse, nisi, facta inquisitione, sufficienter ipsos cognoscat, ad idque licentiam ab Ordinario obtineat. Tridentinum sess. 24. de reform. matrim. c. 1. Vagis Lessius in Auctario ad 1. 2. verb. matrimonium casu 13. annuereat milites, qui praesidium sic habent, ut continuo pendeat a nutu sui Ducis, emittentis vel evocantis eos ad exercitum, vel ad aliquam expeditionem. Ipsi tamen plerumque habent castrensem Pastorem, coram quo matrimonium inire debent. Alias censet in Parochia, ubi praesidium habent, matrimonio iungi debere coram Parocho illius, seu coram Parocho loci, ubi hospitantur. Connex disp. 27. n. 20. Quemlibet tamen alium Parochum posse matrimonio iungere vagos, censent Sanchez disp. 19. & 26. Layman l. 3. tr. 6. c. 10. n. 7. Pontius & alii.

345 17°. in locis ubi non sunt Episcopi, nec Parochi, vel ubi matrimoniorum celebrationi assistere ipsis vitium est sub poena mortis, exilii, vel gravioris multae, Catholicorum matrimonia coram Magistratu contracta, valida esse S. Congregatio Concilii sub Clemente VIII. declaravit, teste Cardinali Bellarmino, in litteris ad Octavium Episcopum Tricaricensem, Apostolicum Nuntium per Germaniam & Belgium, 30 Decembris 1600. Quod & rursum die 19. Januarii 1603. respondit D. Saiboldo, Archiepiscopo Philippensi. Idemque D. Miræo, Episcopo Antuerpiensi, ipsum desuper interroganti respondit Estius 19. Martii 1607.

346 18°. Cardinale de Lugo respons. moral. 1. dub. 36. exhibere authenticum Breve Urbani VIII. anno 1627. datum ad Archiepiscopum Coloniensem, cujus exemplum testatur ex autographo istius Brevis se accepisse. In quo Urbanus VIII. confirmat, observarique praecipit responsum S. Congregationis, rescribens ad eundem Archiepiscopum, non esse legitimum matrimonium, quando in sole, tam masculi, quam feminae loci, in quo Concilium Tridentinum in puncto matrimonii est promulgatum, retinentes idem domicilium, se transferunt alio (ubi non est promulgatum) solo

animo sine Parocho & testibus matrimonium contrahendi, habitationem non mutantes. Quod etiam de matrimonii haereticorum Austriacorum eo solo sine transeuntium ex Austria in Hungariam, resolvit Facultas Theologica Viennensis 18. Maii 1615. A quaestionem namque sibi propositam ab excelso Regimine Austriae: an Concilium Tridentinum, etiam Acatolicos Austriacos in causis matrimonialibus ita obliget, ut si extra Austriam, sine proprio Parocho consensu, in Hungaria copulentur, pro veris & legitimis conjugibus taliter copulati non sint habendi?

Respondit: si ejusmodi Acatolici (quos in Austria Tridentini Decreto obligari censuit) in fraudem Tridentini Decreti, eo sine ut sine proprio Parocho praesentia matrimonium contrahant, ad illas Hungariae partes, ubi Decretum non ligat, proficiscuntur, eorum matrimonium ita contractum, est irritum. Et Zyngus l. 4. de sponsal. & matrim. consult. 6. haec quaestio S. Congregationi Card. Conc. Trid. Interpretum, à me proposita anno 1628. resoluta est, ut matrimonium sit irritum, sicut initio narratum est, quasi ob fraudem, extra locum domicilii.

CAPUT XL.

Impedimentum Raptus.

DE illo Tridentinum sess. 24. de reform. ma-
348
trim. c. 6. sic habet: decernit S. Synodus, inter raptorem & raptam, quamvis ipsa in raptoris potestate manserit, nullum posse consistere matrimonium. Quod si rapta, à rapitore separata, & in loco tuto & libero constituta, illum in virum habere consenserit, eam raptor in uxorem habeat. Et nihilominus raptor ipse, ac omnes consilium, auxilium, & favorem illi praebentes, sint ipso jure excommunicati, ac perpetuo infames, omniumque dignitatum incapaces; & si Clerici fuerint, de proprio gradu excedant. Teneatur praeterea raptor mulierem raptam, sive in uxorem duxerit, sive non, decenter arbitrio Judicis dotare.

Pro cuius intelligentia notandum 1°. quod raptus (prout hic accipitur) juxta S. Thomam 2. 2. q. 154. a. 7. & Doctores passim, est abductio personae de loco ad locum, per vim injustam, matrimonii cum ipsa contrahendi causa.

2°. quod duplex est raptus species. Una, quae vis infertur personae quae abducitur. Altera, quae vis infertur, non ipsi, sed parentibus, vel tutoribus, sub quorum est potestate. Ut enim S. Thomas ibidem a. 6. quaecumque violentia adfit, salvatur ratio raptus.

Utramque speciem agnoscit non solum Jus Civile (secundum cuius leges ad raptum, incurrendaeque poenas illas, sufficit quod vis infertur vel personae abductae, vel parentibus L. 1. ff. de iniuriis) sed & Jus Canonicum, ut videre est canonice de raptoribus 36. q. 1. In ordine tamen ad matrimonium dirimendum, incurrendaeque supra praescriptas poenas Concilii Tridentini, vis infertur debet ipsi personae quae abducitur, ut recte Sanchez lib. 7. disp. 13. n. 13. Connex 3. p. disp. 41. n. 48. Perez disp. 38. sect. 4. Reginaldus, Lessius, noiter Corujo & Doct. res communiter contra Navarrum, Rebelum, Henricum, Gutierrez, aientes, incurri hoc impedimentum, etiam si totis parentibus vis infertur. Ratio assertiois nostrae est, quia Tridentinum in verbis ex iplo detripius, aliud non intendit, nec attendit, nisi contulere libertati matrimonii, providendo ne libertas alicujus contrahentium per raptum laedatur. Cujus periculum non est, dum volens & consentiens (invitis licet parentibus) abducitur. Et hoc sensu Lucius III. cap. cum causa de raptoribus dicit, quod cum ibi raptus dicatur admitti-

si, ubi nihil ante de nuptiis agitur: ipse raptor (ad matrimonium dirimendum) dicit non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent, à quibus eam dicitur rapuisse.

352 Et quamvis alius raptor sit, qui non matrimonii contrahendi, sed libidinis duntaxat expediendae causâ puellam per vim abducit; idèdque Bonacina de matrim. q. 4. p. 18. n. 3. censet, talem raptum sufficere ad matrimonium dirimendum, poenâque supradictas incurrendas. Rectius id negant Sanchez disput. 13. citatâ, Perez, Dicastillo, aliique communis. Quia Tridentinum de illis solis agit, qui rapiunt in ordine ad matrimonium, illiâque lædunt libertatem. Si tamen puella, in raptu violata, ex hoc cogeretur in matrimonium consentire, raptor ipsius, licet directè non violaret nisi puellâ castitatem; indirectè violaret ipsius ad matrimonium cum raptore libertatem. Idèdque tunc procedere videretur opinio Bonacinae.

353 Quamvis etiam raptor non censetur, qui precibus & blanditiis, vel etiam dolo feminam abducit, ad matrimonium cum ipsâ contrahendum. Si tamen preces tam importunæ fuerint, ut ipsâ difficillimè potuerit resistere, idèdque violentiâ potuerint æquiparari, matrimonium cum taliter raptâ nullum est. Sanchez, Gutierrez, Bonacina, Dicastillo, &c.

354 An matrimonium cum sponsa, per vim abductâ à sponso, validum sit? variant Authores. Si quidem affirmant Barbosa in citatum cap. 6. Concilii Tridentini n. 6. cum Henriquez, Rodriguez, Lessio & aliis à se relatis. Negant verò Sanchez loco citato n. 15. Hurtadus de matrim. disp. 23. diff. 3. Prioribus favent verba illa laudati cap. cum cause, cum ibi raptus dicatur, ubi nihil ante de nuptiis agitur. Posterioribus favet ratio, quòd sponsâ libertas per raptum violetur. Tamet enim liberè consensus in sponsalia, necesse est ut liberè etiam consentiat in matrimonium. Et idèd posterioribus subscribendum censo, saltem pro casu quo iustam habet causam à sponsalibus resistendi.

CAPUT XLI.

Legibus Ecclesiasticis de impedimentis dirimendis etiam heretici usque ad eò ligantur, nisi cum aliquo ejusmodi impedimento matrimonium contrahant, invalidè contrahant.

355 Natalis Alexander l. 2. de matrim. c. 2. a. 2. reg. 8. loquens de matrimonii contractis coram heretico Ministro, vel Laico Magistratu, non servatâ formâ Tridentini, iis in locis, ubi promulgatum est, si solum Concilii Decretum spectetur, matrimonii hujusmodi irrita esse fatetur. Sed si mores (inquit) & usus Ecclesiæ spectentur, quæ matrimonii hereticorum, publicè contracta secundum leges locorum, in quibus heresis regnat, coram heretico Ministro, non rescindit, nec permittit alterutri conjugum, ad fidem Catholicam converteri, ut alterum matrimonium ineat, rata illa esse esse censenda est.

356 Ita etiam Tannerus to. 4. disp. 8. q. 3. n. 122. Layman l. 5. tr. 10. p. 2. c. 4. n. 7. Dicastillus de matrim. disp. 3. dub. 10. Henricus Mayer opus. de sponsal. & matrim. n. 70. Joannes Moquetius disput. de nupt. clandest. Serarius apud ipsum Simon Felix in Theobis Friburgi Brigojæ anno 1632. de censuris, Bonagratia Capucinus in disputatione matrimoniorum hereticorum, quam attexit sub Summula selectarum qq. regular. pro eadem opinione referens insuper Urbanum nostrum ab Aicent. Vegam & Veractur, quorum aliqui va-

lere etiam putant matrimonia ab hereticis juxta consuetudinem suam contracta cum impedimento affinitatis in tertio gradu. Imò Henricus Mayer tria dicit: Primum, à vi Decreti Tridentini excipiendos esse hereticos, qui secundum patriæ suæ consuetudinem, in Parochiis etiam in quibus Tridentinum fuit promulgatum, nec testes, nec Parochum adhibent. Secundum, valere nuptias conjugum in heresi educatorum, qui post primas, ob defectum consensus parentum in suo Confessorio recessas, transierunt ad secundas, & postea fide sua jurata, fidem Orthodoxorum sum complexi. Tertium, canones, qui causas matrimoniales foro civili subtrahunt, non extendere se ad casum cum tanta perturbatione Reipublicæ conjunctum, ut ad Magistratus in talibus retinuerit sui disponendi de contractu matrimoniali, & impedimenta ponendi.

Nec aliud sentire videtur Petrus Marchantius 357 Tribun. Sacram. to. 3. tit. 7. q. 4. ubi sic: Advertendum est, in Hollandia, quoad spiritualia, duplicem veluti reperiri Christianam Rempublicam. Alia est pseudo-Eclesiæ, quæ est hereticorum, & Synagoga Satanae, in qua ritus sacri, & ceremoniæ transtulerunt, vel in politicas sanctiones, vel in adulteros ritus. Unde ut matrimonia non sint clandestina inser eos, vel contrahunt coram Magistratu, vel coram Ministro. Et cum hæc Respublica non tantum sit heretica, sed etiam schismatica, non agnoscens Caput Ecclesiæ, & Vicarium Christi, frustra de legibus Ecclesiæ ab illis servandis disputamus: cum nec Legislatorem agnoscat, sed legem & jus exculserint. Unde sine ex erronea conscientia, sive argumentosa sive etiam dissimulante, & non urgente Ecclesiâ verâ sui præcepta (quæ inusitate illa uigret) tamquam exleges à lege Ecclesiastica habendâ sunt. Alia est in illis locis Ecclesiæ vera, Catholica Romanae membrum, &c.

Verum hæc Scriptoris acquirere non potest 358 sum. Primum, quia in contrarium est authentica declaratio Congregationis Concilii apud Zyzeum Juris Pontificii novi analyt. enarrat. l. 4. tit. de sponsalibus, quæ perpensis consultationibus Episcopii Tricaricensis, circa formulam matrimoniorum, quæ in partibus Hollandiæ, Zelandiæ, Frieslandiæ contrahuntur, ita censuit.

Primo, ubi Decretum ejusdem Concilii c. 1. sess. 359 24. de reform. matrim. non est publicatum, valere matrimonia contracta absque observatione formæ à Concilio prescriptæ.

Secundo, publicationem presumi, ubi id Decretum fuerit aliquo tempore in Parochia, tanquam Decretum Concilii observatum.

Tertio, hereticos quoque, ubi Decretum dicti 360 cap. 1. est publicatum, teneri talem formam observare; & præterea ipsorum etiam matrimonia, absque forma Concilii, quatenus coram Ministro heretico, vel Magistratu loci contracta, nulla atque irrita esse.

Quarto, ubi etiam constat Decretum Concilii esse 361 publicatum, vel aliquo tempore in Parochia, tanquam Decretum Concilii observatum; sed Parochialis Ecclesiæ, supposito vacans, proprio Parochi careat, & Cathedralis eidem Episcopo, atque Capitulo, habentibus à Concilio facultatem sicuti Sacerdotem ad id delegandi, nullisque aliis ibi sit, qui vices Parochi, vel Episcopi supplet, matrimonium valere absque presentia Parochi: servatâ tamen, in eo in quo potest, formâ Concilii, nempe adhibitis saltem duobus testibus.

Quinto, si extant quidem Parochus, & Episcopus 362 copus, sed, nullo constituto Vicario, interque metu hereticorum lateat, ita ut verè reperitur abinatus sit, vel eodem metu à Divesse abijt, nec ad alterum sit tutus accessus, validum esse matrimonium, contractum absque forma, adhibitis tamen, ut dictum est, duobus testibus.

Quæ